

ភាសាខ្មែរក្រហមនិងការលំបាករបស់អ្នកបកប្រែ

ចាប់តាំងពីការចាប់បដិសន្ធិនៅឆ្នាំ១៩៧៥ មជ្ឈមណ្ឌល ឯកសារកម្ពុជា បាននិងកំពុងតែប្រមូលចងក្រងឯកសារទាក់ទង នឹងប្រវត្តិវិទ្យារបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥ - ១៩៧៧ ។ មកទល់នឹងពេលបច្ចុប្បន្ននេះមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារ កម្ពុជាបានចងក្រងឯកសារជាង៦ សែនទំព័រដែលបន្សល់ទុកដោយ របបនេះ ក្នុងនោះរួមមានសៀវភៅសិក្សា លិខិតឆ្លងឆ្លើយ កំណត់ ហេតុកម្មាភិបាល កំណត់ហេតុប្រចាំថ្ងៃ ទូរលេខ កំណត់ហេតុ គណៈកម្មាធិការមជ្ឈមក្ស របាយការណ៍នានា ព្រមទាំងរូបថត និងខ្សែភាពយន្ត ។ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាក៏ប្រមូលចងក្រង ញាតិ និងអត្ថបទសម្ភាសន៍នៃអ្នកដែលរស់រានមានជីវិតពីរបប កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យព្រមទាំងឯកសារនិងសម្ភារជាច្រើនទៀត ។

ភាសាដែលខ្មែរក្រហមប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទង គ្នាក្នុងវិស័យផ្សេងៗដូចជា យោធា អប់រំ វាយសនា និងរដ្ឋបាល សាធារណៈ នឹងក្លាយជាទប់សក្តិសម្រាប់អ្នកបកប្រែផ្ទាល់មាត់និង អ្នកបកប្រែឯកសារ ពីព្រោះថាភាសានេះមានលក្ខណៈខុសប្លែក ពីភាសាខ្មែរទូទៅ ។ ភាសាខ្មែរក្រហមមានបែបដែលដូចខាងក្រោម នេះ៖

ក) សំនួនវោហារៈ ឯកសារបក្សកុម្មុយនិស្តដុកទៅដោយ ពាក្យពេចន៍និងឃ្លាឆ្ងល់បង្កប់ន័យមិនច្បាស់លាស់ជាច្រើនដែល ប្រជាជនភាគច្រើន(រួមទាំងអ្នកបកប្រែនិងអ្នកច្បាប់ផង) អាច ពិបាកក្នុងការយល់ប្រសិនបើគ្មានចំណេះដឹងអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រនៃ

របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ ឧទាហរណ៍ «វាយសម្រុក» «កម្ទេច» «ជំហរដីវត្តរឹងបឹងខាងសីលធម៌រស់នៅស្អាតស្អំ និងស្អាតស្អំខាង នយោបាយ» និង «ដំនីសតិអារម្មណ៍» ។

ខ) ខុសេចក្តីបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់លាស់ៈ ឯកសារបក្សកុម្មុយនិស្ត កម្ពុជាក៏ប្រើន័យប្រៀបធៀបខាងនយោបាយដែលពុំអាចដឹង ច្បាស់បានដោយអព្ពន្ធនាណាឡើយ ។ ឧទាហរណ៍ដូចជា «ដុតឲ្យ ខ្លោចរោចឲ្យឆៅ» និង «តូចស៊ីដោយតូច ធំស៊ីដោយធំ» ។ មាន ពាក្យពេចន៍ខ្លះទៀតបង្កប់ន័យផ្សេងដូចជា «អង្គការភ្នែកម្នាស់» (មានន័យថាអង្គការអាចដឹងគ្រប់សកម្មភាពទាំងអស់របស់ប្រជា ជនគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់ ទោះជាទៅទីណាឬធ្វើអ្វីក៏ដោយ) ។

គ) ម៉ៅនិយមៈ មេដឹកនាំកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យប្រកាន់ យកទ្រឹស្តីម៉ៅនិយមជ្រុល ។ ខ្មែរក្រហមបានប្រើឃ្លាបែបលទ្ធិ កុម្មុយនិស្ត ដូចជា «បដិច្ចសមុប្បាទ» ប៉ុន្តែថែមទាំងប្លែកន័យទៅ តាមរបៀបរបបខ្លួនផង ។ ឧទាហរណ៍ «ក្តាប់សំណូមពរនៃការ បោសសម្អាតជាបន្តបន្ទាប់» «តម្រង់ទស្សនៈសតិអារម្មណ៍ចាត់ តាំង» «ដាច់ការវណ្ណៈអធិបតេយ្យរបស់បក្ស» និង «ត្រូវពង្រឹងគោល ដំហែរតស៊ូវណ្ណៈដាច់ខាតនិងក្តៅដាច់ជានិច្ច» ។

ឃ) គុណនាមនិងកិរិយាវិសេសៈ ខ្មែរក្រហមចូលចិត្តប្រើ គុណនាម និងកិរិយាវិសេសដែលមានទម្ងន់ស្មើគ្នា ។ ឧទាហរណ៍ «ទទួលអំណរខួបឆ្នាំទី២នៃឯករាជ្យជាតិថ្ងៃទី១៧/មេសាដ៏អស្ចារ្យ» «កម្លាំងសតិអារម្មណ៍កម្មសិទ្ធិបុគ្គលស្នេហាឲ្យជ្រះស្រឡះដាច់ខាត»

«បុរសសម្បត្តិពុទ្ធសាសនា» និង «សូមប្រសិទ្ធិពរជ័យមហាប្រសើរជូន
ចំពោះបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជាដ៏រុងរឿងក្នុងទិសបុណ្យខួប
បង្កើតបក្សទី២៤ នាថ្ងៃ៣០ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៥» ។

ឆ) វិស័យរដ្ឋបាល: បក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជារៀបចំប្រព័ន្ធរដ្ឋ
បាលដែលមានទម្រង់ខុសគ្នាឆ្ងាយពីប្រព័ន្ធដែលប្រើក្នុងរបប
មុនៗ ។ ឯភាសាដែលប្រើបញ្ជាក់អំពីភាពខុសគ្នានេះ ដូចជាពាក្យ
រដ្ឋបាល «កង» «កងហា» «កងចល័ត» «កងសេដ្ឋកិច្ច» «ក្រុមក្តៅ» «ក្រុម
គ្រជាក់» និង «ក្រុមអង្កេម» ។ ក្រុមទាំងបីក្រោយនេះតាមការ
យល់ឃើញ គឺសំដៅទៅលើអង្គភាពនានារបស់បក្សកុម្មុយនិស្ត
កម្ពុជាដែលទទួលខុសត្រូវខាងផ្នែកនយោបាយនិងស្រង់យកចម្លើយ ។

ភាសាចម្លែកបែបនេះត្រូវបានបកស្រាយនិងយល់ឃើញខុស
គ្នាដោយអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវខ្មែរនិងអន្តរជាតិ ។ ប្រការនេះអាច
បង្កជាបញ្ហាចំពោះអ្នកបកប្រែទាក់ទងនឹងភាពត្រឹមត្រូវនិងពេល
វេលាដើម្បីដលិតចេញនូវការបកប្រែមួយដែលមានលក្ខណៈត្រឹម
ត្រូវនិងខុសនឹងដើមតែបន្តិចបន្តួច ។ វិធីសំខាន់ក្នុងការស្វែង
យល់អំពីប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរក្រហម ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល និងសព្វ
បច្ចេកទេស (ចំណេះដឹងច្បាស់លាស់អំពីវប្បធម៌ខ្មែរក៏មានសារ
សំខាន់ដែរ) ។

ដើម្បីប្រឈមជាមួយបញ្ហានេះ ជាពិសេសនៅពេលដែល
តុលាការកាត់សេចក្តីមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមកាន់តែខិតជិតមកដល់
ហើយនោះ «ក្រុមឆ្លើយតបភ្លាមៗ» ទៅនឹងតុលាការខ្មែរក្រហម
ដែលបង្កើតឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា បានបង្កើត
ជាសទ្ទានុក្រមជាភាសាអង់គ្លេស-ខ្មែរ និង ខ្មែរ-អង់គ្លេសមួយ ។
សទ្ទានុក្រមនេះឲ្យនិយមន័យពាក្យដែលខ្មែរក្រហមធ្លាប់ប្រើ ។
មិនតែប៉ុណ្ណោះ យើងក៏បានចេញនូវប្រព័ន្ធសរសេរអក្សរ
ឈ្មោះដោយប្រើអក្សរភាសាឡាតាំងប្រយោជន៍ដើម្បីឲ្យមាន
ភាពដូចគ្នាក្នុងការប្រែឈ្មោះមនុស្សនិងទីកន្លែង ។

សទ្ទានុក្រមនិងប្រព័ន្ធសរសេរឈ្មោះមនុស្សនិងទីកន្លែងជា
ភាសាឡាតាំងនេះត្រូវបានបង្កើតឡើយក្រោយពីមានការអាន
យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវយ៉ាងច្រើនទៅលើ
កំណត់ហេតុប្រចាំថ្ងៃរបស់កម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជាជា
សៀវភៅសរសេរដៃទាក់ទងនឹងវគ្គរៀនសូត្រនយោបាយព្រម

ទាំងអត្ថបទយោសនា ដែលធ្វើឲ្យយើងយល់កាន់តែច្បាស់និងស៊ី
ជម្រៅទៅលើខ្លឹមសារនៃភាសាដែលខ្មែរក្រហមប្រើប្រាស់ ។
ចំណុចចុងក្រោយមួយទៀតគឺបទពិសោធន៍របស់យើងក្នុងការចុះ
ធ្វើសម្ភាសន៍ជាមួយអតីតកម្មាភិបាលបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជាថ្នាក់
ក្រោម ។ បទពិសោធន៍នេះកាន់តែសម្រួលការយល់ដឹងរបស់
យើងមួយកម្រិតបន្ថែមទៀតទាក់ទងនឹងពាក្យពេចន៍ដែលយើង
ពិបប្រទះនៅក្នុងឯកសាររបស់បក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា ។

មុនពេលតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមចាប់ផ្តើម
ដំណើរការ វាជាការសំខាន់ដែលអ្នកបកប្រែនិងក្រុមស៊ើបអង្កេត
តុលាការនេះស្វែងយល់អំពីន័យខ្លឹមសាររបស់ស័ព្ទទាំងឡាយ
ដែលមាននៅក្នុងឯកសារបក្សកុម្មុយនិស្តកម្ពុជា ។ ដើម្បីអនុវត្ត
ចំណុចនេះ ដំបូងគឺត្រូវឲ្យអ្នកទាំងនោះសិក្សាអំពីបរិបទនៃរបប
កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលនឹងផ្តល់នូវមូលដ្ឋានដ៏ប្រសើរក្នុង
ការស្វែងយល់អំពីរបៀបដែលខ្មែរក្រហមប្រើភាសាដើម្បី
របស់ខ្លួន ។ បើមិនដូច្នោះទេ ចំណុចសំខាន់មួយចំនួននៃភ័ស្តុតាង
នឹងត្រូវបាត់បង់មិនខាន ។

ស្ន ម៉ិទស៊ី

រឿងរ៉ាវពិតដើម្បីប្រវត្តិសាស្ត្រ

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាសង្ឃឹមថា ប្រជាជនកម្ពុជា
គ្រប់រូបដែលធ្លាប់ឆ្លងកាត់របបខ្មែរក្រហម បាននិងកំពុង
សរសេរអត្ថបទឬសៀវភៅអំពីរឿងរ៉ាវពិតផ្ទាល់ខ្លួន ហើយ
នឹងផ្ញើមកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាតាមអាសយដ្ឋានខាង
ក្រោម:

ប្រអប់សំបុត្រលេខ ១១១០ ភ្នំពេញ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥) (២៣) ២១១ ៨៧៥
ទូរសារលេខ: (៨៥៥) (២៣) ២១០ ៣៥៨

Email: dccam@online.com.kh
Home page: www.dccam.org